

Miasto nowych możliwości

Marta Szczerba

Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu (MZDiM) rozpoczął działalność 1 sierpnia 2005 r. Jako jednostka budżetowa podlega prezydentowi miasta, w imieniu którego administruje bytomskimi drogami krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi oraz gminnymi. Do podstawowych zadań Zarządu należy utrzymanie i remontowanie ulic, projektowanie i budowa nowych arterii, a także działania poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego i usprawniające układ komunikacyjny miasta Bytomia.

W sierpniu 2005 r. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości ogłosiła nabór projektów do unijnego programu Phare 2003/2005 Inicjatywa III – *Małe projekty infrastrukturalne w gminach hutniczych*. Bytom przystąpił do projektu, posiadając już odpowiednią jednostkę, która mogła kompleksowo zrealizować projekt.

W trybie natychmiastowym wytypowano zgłaszane do programu ulice i uruchomiono procedury przetargowe na przygotowanie dokumentacji technicznych. Do unijnego programu wytypowano dziewięć ulic, ale ostatecznie powiększono ich liczbę o kolejne pięć. Wkład finansowy, jaki gmina musiała wnieść do realizacji kontraktu, wyniósł 25% wartości całego przedsięwzięcia, pozostałe 75% pochodziło ze środków Unii Europejskiej.

Wybór obiektów do remontu nastąpił w drodze weryfikacji powiązań obiektów z zakładami produkcyjno-usługowymi, zakładami hutniczymi i kopalniami, ważnymi z powodu funkcjonalności całego miasta. Jednym z istotnych argumentów był także fakt, iż w latach 2005-2006 dzięki dofinansowaniu Unii Europejskiej uruchomiono tzw. Program Spójności, w ramach którego Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. będzie przeprowadzało na terenie gminy Bytom wymianę sieci wodnej i kanalizacyjnej. Wybór dróg do remontu nie mógł się pokrywać z planowanymi robotami kanalizacyjnymi, gdyż nowe nawierzchnie musiałyby być zrywane.

Do remontu wytypowano następujące ulice: Składowa, Przemysłowa, Witeczaka, Powstańców Śląskich, Olimpijska, Długa, Łokietka, Ptakowicka, Przyjemna, Rokitnicka, Dworska, Hajdy, Nowy Dwór oraz Dąbrowa Miejska (na odcinku od ul. Celnej do Podlesnej). Ponadto w ramach oszczędności przetargowych pojawiła się możliwość remontu kilku dodatkowych ulic, dla których przygotowano odpowiednią dokumentację techniczną:

- ul. Niedźwiadka-Okulickiego, stanowiąca bezpośrednie połączenie drogi krajowej (ul. Wrocławska) z ulicami „unijnymi” (ul. Składową oraz Przemysłową) znajdującymi się w strefie ekonomicznej centrum miasta;
- ul. Sandomierska, stanowiąca bezpośrednie połączenie obiektów „unijnych” (naturalne przedłużenie ul. Powstańców Śląskich do ul. Witeczaka);
- skrzyżowanie ul. Celnej z ul. Dąbrowa Miejska (tzw. Odcinek „C”). W 2005 r. z własnych środków gminnych, został wyremontowany odcinek „A” (ul. Dąbrowa Miejska o długości 110 m.b., od przejazdu tramwajowego w kierunku ul. Celnej). Aktualnie, także ze środków gminnych, realizuje się tzw. Odcinek „B” o długości 200 m.b., zlokalizowany bezpośrednio nad przepustem drogowym.

Ostatecznie, w ramach programu Phare prowadzonego przez PARP, miasto zrealizowało aż 16 projektów. Modernizacje objęły 150 tys. m² nawierzchni, prace prowadzono łącznie na ok. 25 km ulic (1/10 miejskiej sieci drogowej). Łączna wartość projektów sięgnęła 20 mln zł brutto, z czego budżet miasta zapewnił wkład własny w wysokości 25% tej kwoty. Termin zakończenia unijnego programu oraz prac nad wszystkimi projektami wyznaczono na 30 października br.

MZDiM w Bytomiu zajął się w tym roku także remontami chodników. Część ciągów chodnikowych jest wymieniana kompleksowo, na łącznej powierzchni 10 tys. m². Wszędzie tam, gdzie naprawę chodników postulowali mieszkańcy, radni, przedsiębiorcy bądź instytucje poszczególnych dzielnic, realizowane są roboty rozproszone. Nowe nawierzchnie układane są na odcinkach chodników, których łączna powierzchnia sięgnie kilku tysięcy metrów kwadratowych.

MZDiM dba także o komfort i bezpieczeństwo pieszych po zmroku. W mieście trwają prace polegające na instalowaniu nowego oświetlenia oraz wymianie starego na nowoczesne urządzenia energooszczędne.

W 2006 r. w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy i prezydentem Bytomia zatrudnienie przy pracach porządkowych na drogach i ulicach znalazło 100 bezrobotnych pracujących dla MZDiM. Brali oni udział także w szkoleniach, mających na celu podniesienie ich kwalifikacji zawodowych oraz zwiększenie szans na zatrudnienie w przyszłości. Koszty szkoleń pokrywa Urząd Pracy.

Do listy prac realizowanych w trybie pilnym zaliczyć należy także czyszczenie kanalizacji deszczowych i wymianę wpustów kanalizacyjnych. Na bieżąco uzupełniane i wymieniane jest oznakowanie pionowe, bariery drogowe i barierki chodnikowe (np. w przejściu podziemnym na ul. Miechowickiej, które kompleksowo odnowiono). W ramach prac konserwatorskich prowadzona jest także konserwacja i modernizacja sygnalizacji drogowej.

MZDiM prowadzi również roboty konserwacyjno-zabezpieczające na obiektach drogowych. W tym celu, w drodze przetargu, zakupiony został tzw. PATCHER, służący do szybkiego zabezpieczania uszkodzonych miejsc w nawierzchni jezdni. Technologia działania powoduje, iż pod dużym ciśnieniem do oczyszczonego przodem miejsca uszkodzenia, wtłoczona zostaje mieszanka rozgrzanej emulsji asfaltowej z grysem kamiennym o frakcji 2-8 mm. Mieszanka, wypełniająca ubytek do górnej powierzchni jezdni zostaje częściowo ubita zagęszczarką mechaniczną, a pełnego dogęszczenia dokonuje ruch samochodowy.

Ten typ technologii remontowej ma swoje główne zastosowanie w okresie wiosna-jesień, gdyż wymaga temperatury powietrza powyżej 5 °C. W okresie zimowym MZDiM Bytom awaryjny remont nawierzchni dróg wykonuje przy pomocy tzw. rajzera, tj. przewoźnego kotła do produkcji asfaltu lanego. Wyprodukowana w kotle masa o temperaturze powyżej 160 °C jest bezpośrednio wbudowywana w uszkodzone miejsce nawierzchni jezdni, niezależnie od temperatury otoczenia. Jest to rozwiązanie optymalne w okresie zimowym, kiedy wytwórnice mas bitumicznych (WMB) tzw. Otaczanie pozostają nieczynne.

Największe zniszczenia nawierzchni jezdni powstają w okresie śnieżnych i mroźnych zim, gdyż ciągłe zasilanie, a tym samym nawadnianie korpusu drogowego powoduje wykruszenie nawierzchni, ubytki oraz liczne spękania. Zabezpieczenie ubytków asfaltem lanym umożliwia szybkie wyeliminowanie zagrożeń.

Przed Miejskim Zarządem Dróg i Mostów w Bytomiu jeszcze dużo pracy. Pilnych spraw nie brakuje, jak choćby rozwiązania problemów z parkowaniem w centrum, dalszej modernizacji oznakowań pionowych i poziomych, sygnalizacji świetlnej, konserwowania przydrożnych drzew. Z bieżącymi naprawami nawierzchni ulic załoga MZDiM radzi sobie już nieźle, a standard dokonanych remontów za każdym razem jest znacznie wyższy niż poprzednio, dlatego po Bytomiu jeździ się coraz wygodniej.